مقالاتی که در این صفحه منتشر می‌شود، از مهم‌ترین منابع خارجی درباره مجموعه موضوعات مرتبط با ایران یا دیگر تحولات و رویدادهای مهم جهان گزینش شده است. هدف اصلی از انتشار این مقالات، ارائه مستقیم و بی‌واسطه مهم‌ترین تحلیل‌ها در حوزه‌های راهبردی به تحلیلگران فارسی‌زبان است. کاوامل روشن است که تحلیل‌های مندرج در این مقالات موضع روزنامه «وطن امروز» نیست. شاید در بسیاری از موارد «وطن امروز» دیدگاهی اساسا متفاوت داشته باشد و حتی در بقیه صفحات روزنامه به نقد آنها بپردازد.
همچنین بدیهی است در برخی از این مقالات رسانه برای رسیدن به نتایج دلخواه خود و عملیات روانی روی مخاطب هدف، تعمدا اطلاعات غلط و تحلیل‌های جهت‌دار گنجانده است.
مطالعه مستمر این مقالات این امکان را به خواننده خواهد داد با ذهنیت‌های راهبردی غرب درباره ایران یا دیگر تحولات مهم جهان آشنا شود.

اشتیاق اروپا برای همکاری تجاری با ایران پس از توافق هسته‌ای

The New York Times

آلیسا روبین: قبل از آنکه مرکب توافق هسته‌ای ایران خشک شود، رهبران و مدیران اجرایی اروپا برای از سرگیری تجارت با بازار ایران که از روی هیجان‌زدگی یا اصطلاحاتی مانند «اورداوو (سرزمین زرخیز)» و «گنج بادآورده» بالقوه توصیف می‌شود، راهی ایران شدند.

آلمان ۵ روز پس از امضای توافق وین در ۱۴ ژوئیه/ ۲۳ تیر، هیاتی به ایران فرستاد. لوران فابیوس وزیر خارجه فرانسه نیز چند روز بعدش وارد تهران شد. وزرای دولت ایتالیا بزودی در تهـران خواهند بود. رهبران تجاری نیز بزودی راهی تهران می‌شوند. این سفر شامل ۱۵۰ مدیر اجرایی بزرگ‌ترین شرکت‌های فرانسوی، ماه سپتامبر صورت خواهد گرفت.

با وجود تاثیرات چنین هجومی به یک منطقه زرخیز، گشایش احتمالی بازار ایران با خطرات اساسـی برای شرکت‌های تجاری همراه است و کنار کشیدن مجدداز این بازار) را در صورت تلاش مجدد ایران برای دسـتیابی به توانایی ساخت بمب اتم به لحاظ دیپلماتیک پیچیده‌تر می‌کند.

شـاید مهم‌تر از همه این باشـد که آمریکا – در واقع به تنهایی- به‌عنوان یک بازیگر اقتصادی، عمدتا در این بازار) غایب اسـت. توافق هسـته‌ای تاثیر چندانی در لغو مجموعه تحریم‌های ناشـی از فرار دلشتن ایران به‌عنوان یک حامی تروریسم و ناقض حقوق بشر در فهرست ولشنگتن نداشته است.

اروپا به مراتب با موانع کمتری مواجه اسـت و این احتمال را مطرح می‌کند که آمریکا و متحدانش به سـرعت میزان متفاوتی از سـرمایه‌گذاری در ایران داشته باشند که می‌تواند موجب اکراه اروپاییها در اعمال مجدد تحریم‌ها در صورت نقض توافق شود. علاوه بر مفاد به سـختی تنظیم‌شده توافق، جذابیت بازار ایران بدون شک عاملی بود که در تصمیم‌گیری اتحادیه اروپایی و آمریکا درباره حمایت از این توافق مورد ارزیابی قرار گرفت.

در مصاحبه‌هایی با بیش از ۳۰ مقام دولتی، مدیران اجرایی شـرکت‌ها و تحلیلگـران در اروپا، آمریکا و ایران، فرصت‌های تجاری در ایران اغواکننده اما نامطمئن توصیف شـد- که تصمیم آمریکا به حفظ بسـیاری از تحریم‌هایش در این مسـاله نقش داشته اسـت. «فیلیپ گوردون» هماهنگ‌کننده کاخ سفید برای خاورمیانه طی دو سال گذشته و عضو کنونی شورای روابط خارجی گفت: «یک بازار بالقوه بزرگ با یک طبقه متوسط نوخاسته، رویدادی نیسـت که هر روز رخ دهد».

وی خاطرنشـان کرد: «کشورها باید قبل از ورود به بازار ایران، تامل کنند».

مسـاله بخصوص نگران‌کننده برای اروپایی‌ها به شـرایط به اصطلاح «بازگشـت فوری» (تحریم‌ها در توافقنامه مربوط می‌شـود- که می‌تواند به واشـنگتن، با هر یک از امضاکنندگان، این اجـازه را بدهد که در صورت پی بردن به هرگونه تخلفی از جانب ایران، حتی پس از آنکه شرکت‌های تجاری میلیاردها یورو متعهد شده باشند، به سرعت تحریم‌ها را برای همه مجددا برقرار کند. در حالی که این توافق شامل بندی در حمایت از سرمایه‌گذاری‌هایی اسـت که قبل از هرگونه شکایت تخلف به عمل آمده باشد، تردیدهای زیادی درباره نحوه اجرای آن وجود دارد.

هنوز هیچ تحریمی لغو نشده اسـت- به احتمال زیاد حداقل ۶ ماه دیگر طول می‌کشـد- اما حتی با توجه به خطرات موجود، اروپایی‌ها به این نتیجه رسـیده‌اند که مزایای آن بر خطراتش می‌چربد و به سرعت برای زمینه‌سـازی جهت تجارت وارد عمل شـدند. آنها به مراتب جلوتر از آمریکا هسـتند چون دولت‌های اروپایی روابط‌شـان با ایران را طی بیش از ۳ دهـه از زمان قطع رابطه آمریکا با ایران بر سر بحران گروگانگیری ۱۹۷۹ حفظ کرده‌اند. برای اروپایی‌ها توافق هسـته‌ای امکان بازگشایی یک بازار کم‌نظیر ۸۰ میلیونی را می‌دهد که تا قبل از پیوستن کشـورهای اروپایی به تحریم‌های وسیع‌تر ضد ایران در سـال ۲۰۱۲، بسـیار ارزشمند بود. به گزارش دفتر مدیرکل تجاری اتحادیه اروپایی، حتی در سال ۲۰۱۱ اتحادیـه اروپایی کالاهای ایرانی به ارزش ۱۷ میلیارد یورو- معادل ۱۸ میلیـارد و ۷۰۰ میلیون دلار- وارد و کالاهایـی به ارزش ۱۰/۵ میلیـارد یورو صادر کرد.

«الی گرانماه» عضو شورای روابط خارجی اروپا گفت: «اروپایی‌ها وظیفه‌شان را بخوبی انجام داده‌اند و به لحاظ سـیاسی هیچ مانع دیپلماتیک بین دولت‌های اروپایی و ایران وجود ندارد».

وی افزود: «اروپایی‌ها حـالا سی و سـه سال گذشـته یک پایگاه تمامی در ایران داشتند و لازم نیسـت از ابتدا شروع کنند».

برخی تحریم‌های آمریکا طبق توافق هسـته‌ای لغو خواهد شد. مهم‌ترین آنها به «تحریم‌های ثانویه» موسوم است که به معنای مجازات‌های اعمال‌شده ضد نهادهای خارجی طرف معامله با ایران است.

چنیـن تحریم‌هایی درباره ۵ بانک اعمال شـد از جمله بانک فرانسـوی «بی ان پی پاریباس» که ژوئن ۲۰۱۴ به علت انجام معاملات ممنوعه با ایران، سودان و کوبا مشمول مجازات ۸ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلاری قرار گرفت.

تنها معافیت‌هـای آمریکا از تحریم‌های تجاری به هیاپیماهای غیرنظامی مربوط می‌شـود- که بـه نفع شـرکت‌هایی مانند بوئینگ اسـت- و نیز به شرکت‌های تابعه شـرکت‌های آمریکایی در خارج از این کشور که می‌توانند برای تجارت با ایران درخواست مجوز کنند.

به گفته وکلا و کارشناسـان سیاسـی- حتی با این استثنائات فقط گروه کوچکی از شرکت‌ها سود خواهند برد و شرکت‌های تجاری آمریکا می‌توانند نهایتا به منظور رقابت بهتر با همتایان اروپایی‌شان، خواستار تسهیلات بیشتری در زمینه تحریم‌ها شوند.

«اسـتفن جی مک هیل» یکی از شرکای شرکت حقوقی «سکوایر پاتون بوگز» در واشنگتن با سابقه وسیع تجاری گفت: «شرتریان بسـیاری داریم که در تماس با ما سوال می‌کنند کی می‌توانند به ایران بروند و ما در پاسخ می‌گوییم تعیین امکانی وجود ندارد و حتی اگر در آن گروه کوچک جای گیرند، حداقل ۶ ماه طول خواهد کشید و برای یک فرد یا یک شرکت آمریکایی بسـیار دشوار خواهد بود».

شـرکت‌های اروپایی که سـعی در ارزیابـی نحوه تجارت با ایـران دارند، می‌گوینـد به‌خصـوص دربـاره بند «بازگشـت فـوری» نگرانند چـون در صورت نحـوه اجرای آن مطمئن نیسـتند. اگر یک شـرکت تجاری صدها میلیون، بلکـه چند میلیـارد یورو در پروژه‌های چندگانه شـامل سـاخت زیرساخت‌ها و سـرمایه‌گذاری‌های بزرگ متعهد شود، تضمینی می‌خواهد که این تحریم‌ها به آن پروژه‌ها خاتمه نخواهد داد.

«هـری چیلینگورین» رئیـس کل راهبرد بازارهای کالاهـا در بی ان پی پاریبـاس گفت: «شـرکت‌های نفتی برای ورود به بـازار ایران به تامین مالی درازمدت توسط بانک‌ها و اطمینان‌خاطر نیاز خواهند داشت». وی افزود: «در صورت بازگشـت فوری تحریم‌ها چه روی می‌دهد؟ چه نوع تضمینی در این صورت می‌خواهید؟» گوردون از شورای روابط خارجی گفت: «تنظیم‌کنندگان این توافق تعمدا مجالی برای تعبیر در بندها بازگشـت فوری باقی گذاشـته‌اند». وی خاطرنشـان کرد: «اروما همه تحریم‌ها مجددا اعمال نخواهد شـد» مثلا در این توافق تصریح شـده اسـت تحریم‌های جدید «عطف بمامسـبق» نمی‌شـود و در مورد قراردادهایی که قبل از مشخص شدن یک تخلف احتمالی امضا شده اسـت، اعمال نخواهد شد. شرکت‌ها و دولت‌های اروپایی می‌توانند چنین استدلال کنند که قراردادهایی که اکنون امضا شده‌اند، از هر گونه تحریمی در آینده معاف خواهد بود.

وزارت خارجه آمریکا به درخواست‌ها برای توضیح در این باره پاسخ نداد.

«فریدون خاوند» استاد فرانسوی- ایرانی اقتصاد و حقوق دانشگاه پاریس گفت: «اولویت ایران نوسازی زیرساخت‌های اکتشاف و بهره‌برداری نفت خواهد بود که طبق اظهارات خبره مقامات ایرانی به‌طور بالقوه به سرمایه‌گذاری‌های جدید بالغ بر ۱۸۵ میلیارد دلار نیاز است».

زمینه‌های دیگر، شـامل پتروشـیمی و گردشگری اسـت. به گفته چند کارشـناس تجاری، ایران از جمله در حال مذاکره با گروه هتل‌های زنجیره‌ای «اکور» فرانسه برای ساخت هتل‌های جدید جهت توسعه صنعت گردشگری اسـت.

پژو یکی از شرکت‌های خودروسازی اصلی فرانسه ماه گذشته تایید کرد در حال مذاکره با شـرکت خودروسازی ایران خودرو اسـت که یکی از شرکای آن قبل از تحریم‌ها بوده اسـت. این مذاکرات به ساخت خودروهای جدید در ایران و انتقال فناوری فرانسه مربوط می‌شود. ایران قبل از تحریم‌های اقتصادی، دومین بازار بزرگ پژو در خارج از فرانسه بود.

شرکت فرانسوی «اس‌ای‌ای» سازنده دستگاه‌ها و ابزارآلات، به گفته یکی از مدیران اجرایی آن، از سال گذشته منتظر تحصیل حقوق بوده اسـت. این شرکت که از دهه ۱۹۵۰ در ایران فعال بوده اسـت، قبل از تحریم‌ها از تجارت در ایران درآمدی بالغ بر ۵۰ میلیون یورو در سال داشت.

این مقام اجرایی گفت: «ایران می‌تواند بازاری به وسعت ترکیه یا اسپانیا برای کالاهای خانگی باشد. طبقه متوسط وسیعی از زنان تحصیلکرده دارد که با سنت خانه‌داری خواهان وسایل و ابزارهای آسان‌تر هستند».

در آلمـان شرکت پرتوشـیمی بی ای اس اف و شـرکت عظیم صنعتی زیمنس که به ساخت یکی از اولین خطوط آهن در ایران در دهـه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ کمک کردند، درصدد بازگشت به این کشـورند. تجهیزات شرکت عظیم فولاد و ماشین‌آلات «تیسن کروپ» آلمان که تا زمان اعمال تحریم‌ها بیش از ۳۰ سال در ایران فعالیت داشت، در حال بازگشت به این کشور را دارد.

شـرکت‌های نفتی مانـد توتال، رویال دلچ شل و برتیش پترولیوم نیز خواهان بازگشـت به ایرانند اما، به گفته «چیلینگوریان» از مدیران اجرایی بی‌ان‌پی پاریبـاس، در حال ارزیابی منافع بالقوه در برابر ناطمینانی‌های موجود در آینده‌اند.

وی گفت: «کنون یک دیپلماسی نفتی جمعی در جریان است اما به معنای پیشرفت فوری در این زمینه نیسـت».

نیویورک‌تایمز

مرگ کودک فلسطینی و بحران در کرانه باختری

theguardian

کیت شاتلوورس: مرگ کودک ۱۸ ماهه در حادثه آتش‌سوزی عمدی خانه یک فلسطینی به دست شهرک‌نشین‌های افراطی باعث افزایش تنش‌ها در کرانه باختری شده است.

بنیامین نتانیاهو، نخسـت‌وزیر اسرائیل چند ساعت پس از این حادثه آن را یک اقدام تروریستی خواند و شهرک‌نشین‌های تندرو را عامل این آتش‌سوزی معرفی کرد.

محمود عباس، رئیس تشـکیلات خودگردان فلسـطین هم این حمله را یک جنایت جنگی توصیف و آن را محکوم کرد. اتحادیه اروپایی و سـازمان ملل نیز با محکوم کردن این حمله خواسـتار اقدام سـریع برای مجازات عاملان آن شـدند. هزاران فلسطینی در مراسـم تشـییع علی، کودک ۱۸ ماهه که زنده در آتش سوخت شرکت و عده‌ای نیز در کرانه باختری تظاهرات اعتراض‌آمیز برگزار کردند. هنوز شعارهایی که عاملان این حمله تروریستی روی دیوارهای خانه نوشته بودند، دیده می‌شود.

به گفته شاهدان، ۲ مرد که صورت‌هایشان را کاملا پوشانده بودند، بعد از ساعت ۲ بامداد خانه یک فلسطینی را در نزدیکی نابلس به آتش کشیدند.

«ابراهیم دوابشه» جوان ۳۳ سالـه فلسطینی در حال گفت‌وگوی تلفنی بوده اسـت که صدای فریاد همسایگان را می‌شنود. وی به روزنامه گاردین گفت: «من صدای سـعد آپدر خانواده را شـنیدم که فریاد می‌زد و کمک می‌خواسـت. من تلفن را رها کردم و به سمت خانه آنها دویدم». ابراهیم در آنجا ۲ مرد نقاب‌پوش را می‌بیند که در مقابل بدن‌های «رهام» مادر خانواده» و «سعد دوابشه» ایستاده‌اند و به آنها نگاه می‌کنند تا از مرگ آنها مطمئن شوند. ابراهیم صدای گریه احمد آکودک ۴ ساله این خانواده را از درون خانه می‌شنود اما زمانی که عاملان حمله متوجه حضور او می‌شوند، از تمر امنیت خانواده خود به سمت خانه‌اش فرار می‌کند. وی گفت: «شهرک‌نشین‌ها سعی کردند من را تعقیب کنند اما پس از آنکه برادرم آمد، از این کار منصرف شدند».

ابراهیم به خانه همسایه بازمی‌گردد: «من رفتم تا احمد را پیدا کنم. با استفاده از نور تلفن همراهم به اتاق خواب رفتم. صدایش را می‌شنیدم امامنی‌توانستم او را ببینم. سرانجام موفق شدم او را بیرون بکشم». پاهای این کودک ۴ سالـه بشدت سوخته اما هنوز زنده بود. علی هنوز داخل خانه بود. ابراهیم در حالی که اشک می‌ریخت، گفت: «پارچه‌های کشیدم روی بینی‌ام تا بتوانم نفس بکشم اما شعله‌های آتش تمام اتاق را در بر گرفته بود. نمی‌توانستم او را نجات دهم».

در حالی که آتش‌نشانان فلسطینی پیکر علی را که از شدت سوختگی قابل شناسایی نبود، یافتند، ارتش اسرائیل رهام سعد و احمد را به بیمارسـتانی در نزدیکی تل‌اویو منتقل کرد. تا غروب، اعتراض‌ها در نابلس شدت یافت و فلسطینی‌ها با نیروهای امنیتی اسرائیل درگیر شـدند. اوایل روز حـدود ۲ هزار نفر در الخلیل و حدود هـزار نفر در خیابان‌های اردن تظاهـرات کردند. نیروهای پلیس ورود مردان زیـر ۵۰ سـال را برای برپایی نماز در مسـجدالاقصی به بخش قدیمی قدس ممنوع کردند.

در اعتراض‌های شـمال غزه نیز یک فلسـطینی کشـته و یک نفر مجروح شدند. در سال‌های اخیر شهرکنشـین‌های تندرو حملات انتقام‌جویانه زیادی ضد فلسـطینیان و دارایی‌های آنان انجام داده‌اند.

گاردین

آیا مرد شماره یک شبکه حقانی به صلح در افغانستان نمی‌رسد؟

Foreign Policy

یوجی دریزن: «ملاخترمنصور» سرکرده جدید طالبان و جانشین ملاعمر از مذاکرات صلح با دولت مرکزی شکننده افغانستان حمایت می‌کند. ولی معاون وی و سرکرده شـبکه حقانی وابسته به طالبان خطرناک‌ترین دشمن خود در میدان نبرد توصیف می‌کنند. شبکه حقانی نخسـتین گروهی بود که به طور پیوسته از تاکتیک حملات بمب‌گذاری انتحاری در افغانسـتان استفاده می‌کرد و بسیاری از حملات خونین را در طول جنگ طولانی‌مدت در این کشور به اجرا درآورد که از جمله آنها می‌توان به بمب‌گذاری سال ۲۰۰۹ در یک مقر سیا در شرق افغانسـتان اشاره کرد که طی آن ۷ پرسنل اطلاعاتی آمریکایی کشته شدند. این حمله یکی از مرگ‌بارترین حملات ضد سازمان جاسوسی سیا در طول چند دهه اخیر به شمار می‌رود.

مقامات آمریکایی شـبکه حقانی را مسـئول کشـتار صدها نظامی آمریکایی و نیز هزاران نظامی افغان می‌دانند. وزارت خارجه آمریکا نیز نام سراج‌الدین حقانی را در فهرسـت تروریسـت‌های جهانی قرار داده و به‌ازای هر گونه اطلاعاتی که به بازداشت یا مرگ وی منتهی شود، پاداش نقدی ۷ میلیون دلاری تعیین کرده است.

ژنرال بارنشسـته «سـتلی مک‌کریستال» که تا سـال ۲۰۱۰ فرماندهی نیروهای آمریکایی را در افغانسـتان برعهده داشـته، می‌گوید شـبکه حقانی یک گروه سـازمان‌یافته و منظم اسـت که هدف خود را کنترل بخش وسیعی از نواحی شرق افغانسـتان قرار داده اسـت و قصد دارد در این نواحی ایدئولوژی مذهبی یا سیاسی خود را برقرار کند.

وی به این پایگاه اینترنتی گفت: «فکر می‌کنم شـبکه حقانی از بسـیاری جهات جدی‌ترین تهدید برای توانایی دولت افغانسـتان به منظور برقراری ثبات و آرامش در نواحی تحت فعالیت این گروه به شمار می‌رود».

شبکه حقانی ابتدا توسط «جلال‌الدین حقانی» پدر سراج‌الدین بنا نهاده شد که از جنگجویان قبیله‌های افغان‌های افغان به شمار می‌رفت و در دهه ۱۹۸۰ در چارچوب بخشـی از تلاش‌های موفقیت‌آمیز مورد حمایت آمریکا برای بیرون راندن نظامیان شـوروی سابق از افغانسـتان، مقادیر هنگفتی پول و کمک‌های مالی و تسـلیحاتی از سازمان سـیا دریافت می‌کرد. شبکه حقانی بزرگ مدت‌های طولانی با بیماری و مشـکلات جسـمانی دسـت به گریبان بود و روز جمعه گزارش‌های نایبندشـده‌ای منتشـر شـد دال بر اینکه وی دسـت‌کم یکسـال پیش مرده و در زادگاه خود در افغانسـتان دفن شده است.

ظهور و پیشـرفت حقانی جوان در جنوب طالبان، برای واشـنگتن و هم کابل پرسش‌های جدی درباره‌ی دشواری ارائه‌کرده است: آیا به امید در حاشیه قرار گرفتن حقانی به نفع آن دسـته از مقامات شـبه‌نظامی که خواهان مذاکره برای بر زمین گذاردن سلاح‌هایشان هسـتند، باید مذاکرات ادامه یابد یا باید مذاکرات را برای کشتن جنگجویان طالبان و شـبکه حقانی و مختل کردن و قطع خطوط تدارکاتی آنان از کشور همسایه - پاکستان- ادامه یابد تا حتی تشدید شود.

روند جدید همچنین یادآور این واقعیت تلخ می‌تواند باشد که نسل بعدی رهبران طالبان احتمالا در مقایسـه با اسـلاف خود به مراتب خشن‌تر و بی‌رحم‌تر هسـتند. ملاعمر که مرگ وی در سـال ۲۰۱۳ هفته گذشـته تایید شـد، به «سـامه بن لادن» پناه داد و جنگی چریکی را آغاز کرد که تا ۱۴ سال پس از حمله نظامی آمریکا به افغانسـتان به طول انجامید. سراج‌الدین حقانی که گفته می‌شود شمار افراد تحت فرماندهی وی از همیشـه بیشـتر شـده اسـت. ممکن است سرنوشتی حتی خشن‌تر از سـال‌های اخیر برای افغانستان رقم بزند.

«حسـین حقانی» سـفیر سـابق پاکسـتان در آمریکا، سـراج‌الدین حقانی را آمیزه‌ای از مشـخصات «تونی سوپرانو» و «چه‌گوارا» توصیف می‌کند. یک نظریه‌پرداز که مایل است با مشارکت در فعالیت‌های مجرمانه مانند قاچاق مواد مخدر، آدم‌ربایی و باج‌خواهی، منابع مالی لازم را برای عملیات نظامی خود تامین کند.

وی می‌افزاید: «اگر به حقانی بگویید چرا در این فعالیت‌های مجرمانه شرکت دارد، جواب خواهد گفت اگر هروئین می‌فروشیم این هروئین در غرب مورد استفاده قرار خواهد گرفت و این کار به نابودی دشـمن در خاتمان کمک می‌کند و اگر ما غیرنظامیان را به اسـارت می‌گیریم و به ازای آزادی آنها باج می‌گیریم، این پول به خرید سـلاح کمک می‌کند. سراج‌الدین هیچ شباهتی به پدرش ندارد که یک مبارز بزرگ و معروف اسلامگرا بود. وی در واقع هدایت یک شبکه تبهکاری را برعهده گرفته است».

خانواده حقانی پیش‌تر برای کشتار آمریکایی‌ها کمر همت نبسته نبودند. در واقع این خاندان و جنگجویان آنها برای مدتی از جمله نزدیک‌ترین متحدان واشنگتن در به شورای افغانستان بودند. در سال ۱۹۸۷ سناتور جمهوری‌خواه «چارلی ویلسون» طرف در افغانی نمادین به سمت یک پایگاه شوروی در منطقه راکت پرتاب کردند و حتی با هم عکس هم گرفتند.

حقانی بزرگ همچنین از روابط بسـیار استثنایی و نزدیک با سـیا برخوردار بود که این روابط سـیل کمک‌های مالی و تسـلیحاتی از جمله موشک‌های دوش پرتاب استینگر را برای جنگجویان حقانی به همراه داشت، موشک‌هایی که دهها هواپیمای شوروی را سرنگون کرد. وقتی حقانی بزرگ در یک عملیات ارتشی از ناحیه زانو هدف گلوله قرار گرفت، سیا برای بیرون آوردن گلوله از پای وی یک دسـتگاه سیار عکسبرداری لنقه ایکس در محل حاضر کرد. «میلتون برن» که ریاست برنامه مخفیانه سیا را در آن زمان در افغانسـتان برعهده داشت، می‌گوید آن زمان ملاعمر رمضان بود و حقانی نمی‌خواست روزه خود را بشکند بنابراین جراحی را بدون بی‌حسی یا چاقو گلوله را از پای وی بیرون بیاورند.

از طرفی جلال‌الدین حقانی با دستگاه قدرتمند اطلاعاتی و جاسـوسی اینترسـرویس پاکستان مناسـبات بسیار نزدیکی برقرار کرده بود و آنها نیز کمک‌های تسلیحاتی، پولی و آموزشـی در اختیار شـبکه وی قرار می‌دادند. اگر چه همچنین حاف پاکستان را مامنی برای خود محسـوب می‌کرد و جنگجویان حقانی به راحتی برای طراحی حملات به این کشـور می‌رفتند سپس برای اجرای عملیات در خاک افغانستان از مرز عبور می‌کردند.

برخی مقامات آمریکایی، پاکسـتانی و افغان بر این باورند مبارزه خاندان حقانی ضد نیروهای آمریکایی و افغان‌ها می‌تواند به اسـانی متوقف شـود. پاییز سال ۲۰۰۲ نماینده‌گانـی از حقانی بزرگ از جمله ابراهیم بـرادر وی، در امارات عربی متحده و پاکستان با عوامل سیا دیدار و گفت‌وگو کردند.

به گفته یکی از مقامات بازنشسـته سـیا که از این دیدار آگاهی داشت، هدف از این مذاکرات نیز مشخص بود: «دستیابی به توافقی بالقوه برای اعطای یک منصب برجسـته در دولت تازه منصوب «حامد کرزی» رئیس‌جمهور وقت افغانسـتان به جلال‌الدین حقانی به ازای اینکه جنگجویان وی سـلاح‌های خود را زمین بگذارند و به مبارزه پایان دهند».

مذاکرات دو طرف در آن زمان به نتیجه نرسـید و هرگونه چیزاندار دسـتیابی به توافق مسالمت‌آمیز نیز پس از بازداشت «ابراهیم حقانی» به دست نیروهای آمریکایی و حملات هوایی به مجتمع محل اقامت خانواده حقانی که به کشـته شدن دسـت‌کم دهه‌ان و کودک منجر شـد، کامـلا از بین رفت. خانـدان حقانی از آن به بعد در هیچیـک از مذاکرات صلح با واشنگتن یا کابل شرکت نداشتند که بعضی از آن به این علت بود که به اعتقاد مقامات آمریکایی سراج‌الدین حقانی هیچ علاقه‌ای به معامله و توافق نداشت.

دیدگاه‌های حقانی پسر افراطی‌تر از پدرش قلمداد می‌شود. وی با گروه لشکر طیبه که یک گروه تروریسـتی مستقر در پاکستان است و سال ۲۰۰۸ حملات مرگباری را در بمبئی انجام داد، روابط بسـیار نزدیکی برقرار کرده است.

سراج‌الدین حقانی به اهداف غیرنظامی کوچک‌تری نشانه‌ای از پشیمانی و ندامت به خود راه نمی‌دهد. انفجار مهیب خودروی بمب‌گذاری‌شده در جولای سال ۲۰۰۸ در برابر سفارت هند در کابل که ۴۱ کشته بر جا گذاشت و نیز حمله انتحاری در یک مسابقه والیبال در شرق افغانسـتان در اواخر سال گذشته که طی ۵۷ نفر کشته شدند به این گروه نسـبت داده می‌شود. این گروه همچنین یک بار درصدد برآمد گروی را بکشد.

آمریـکا نیز به نوبه خـود چندین بـار در تلاش‌هایی نافرجام درصدد کشـتن سراج‌الدین حقانی برآمده است از جمله آنها نوامبر سال ۲۰۱۱ در حمله با هواپیماهای بدون‌سرنشـین گروهی از فرماندهان ارشد شبکه حقانی کشته شدند. افزون بر آن نصیرالدین برادر جوان‌تر سراج‌الدین اوایل آن ماه در تیراندازی در نزدیک اسـلام‌آباد به ضرب گلوله کشته شد.

البته هنوز مشخص نیسـت تصدی سراج‌الدین بر ریاسـت شبکه حقانی چه تاثیری بر مذاکرات صلح پرفراز و نشـیب میان این گروه و دولت افغانسـتان بر جا خواهد گذاشت. مقامات آمریکایی می‌گویند هیچ نشانه‌ای از علاقه‌مندی سراج‌الدین حقانی به مذاکره برای دستیابی به توافق به چشم نمی‌خورد و احتمالا وی به نبرد تا خروج همه نظامیان خارجی از خاک افغانسـتان و رسیدن طالبان به قدرت در این کشور همچنان ادامه خواهد داد.

در عین حال شـبکه حقانی برای سال‌های آینده همچنان به‌عنوان شاخه بالقوه سرویس اطلاعاتی پاکستان در منطقه به فعالیت خود ادامه خواهد داد و اسلام‌آباد می‌تواند از نفوذ دیرینه خود بر سراج‌الدین و نیز اعضای این گروه به منظور ترغیب آنها به آمدن پای میز مذاکره بهره‌برداری کند. گزارش‌های تایینده‌شـده حاکی است دست‌کم یک نماینده از شبکه حقانی در دور اخیر مذاکرات صلح که اواسط جولای در اسلام‌آباد برگزار شد، شرکت داشته است.

در هر حال حسـین حقانی، سفیر سابق پاکستان چندان در این باره خوش‌بین نیسـت. وی می‌گوید: «تنها دلیلی که سـراج‌الدین حقانی در مذاکرات صلح شرکت کند این است که سرویس اطلاعاتی پاکستان به وی بگوید چنین کاری انجام دهد. ولی اغلب اهداف سراج‌الدین تنها در سایه برقراری جنگ همیشگی در افغانسـتان محقق خواهد شد. این باور نابجا تنها می‌تواند چه چیزی به سراج‌الدین پیشنهاد کنند که برای متقاعد ساختن وی به توقف جنگ کافی باشد؟»

پایگاه اینترنتی فارین پالیسی

کسـانی که اهل مراجعه به کتاب‌اند، احتیاج دارند که اهل نظر و اطلاع، کتاب‌ها را به آن‌ها معرفی کنند.
مقام معظم رهبری ۷۳/۲/۲۰

معرفی کتاب‌های خوب
خواندنی‌ها
سیرهای مطالعاتی و بسته‌های پیشنهادی کتاب

کتاب‌های پیشنهادی در این مجموعه‌ها حاصل بررسـی و تلاش جمعی از کارشناسـان متخصص کتاب در زمینه‌های مختلف اسـت تا به مخاطب در انتخاب آگاهانه و مطلوب کتاب‌ها کمک نماید.

راه فرار از غضب

آنم آرزوست/۱۹۴ ادامه از صفحه اول

هرچه بیشتر خود را به زمین نزدیک‌تر کنیم، سریع‌تر از حضور پلید شیطان راحت می‌شویم. خلاصه! باید مانعی برای شیطان ایجاد کرد. مانع چیست؟ دورکردن خودبینی و خودپسندی از جان خود. پس اینکه فرمود: «شیطان من، به دست من تسلیم اسـت.» نشـان می‌دهد راه ورود شیطان در آن وجود اقدس مسـدود اسـت و راه ورود شیطان نفسـانیت و منیت است. همه بدبختی‌ها و گناهان از منیت ما سرچشـمه می‌گیرد و غضب هم که شدت منیت اسـت. اگر بخواهیم از شر گناهان به طور عام و غضب به طور خاص راحت شویم، راهی نداریم مگر اینکه درون خود را اصلاح کنیم، یعنی علت اصلی گناه و غضب را معالجه کنیم و خود را نبینیم و برای خود امتیازی قائل نباشیم و این جهاد اکبر است. اگر در این جهاد موفق شدیم، دیگر نه نفس در وجود ما جلوه‌گری دارد و نه شیطان خودمان که اصلاح می‌شویم، جلوه‌ه پیراسـون ما هم اصلاح می‌شـود. غضـب یعنی چه؟ یعنـی اینکه طـرف مقابل من، سـخنی می‌گوید یا کاری می‌کند که خلاف نظر من اسـت، من ناراحت و خشمگین می‌شوم. ملاحظه فرمودید، از اول تا آخر «من» و «سخن من» و «خواسته من» مطرح است و این منشأ همه بدبختی‌های ما است. تا ما خودبینی را در وجود خود خاموش نکنیم، راهی برای کنترل کامل غضب نداریم. اگر خودبینی و خودپسـندی از وجود ما رفت، خشم، اسـتهزاء، مجادله، دعوا، دنیادوستی، مال‌دوستی و ریاسـت‌طلبی هم ریشه‌کن می‌شود و وقتی این خلقیات ناپسند و کردار نکوهیده از جان ما بیرون رفت، غضب هم در جان ما راهی ندارد.

اما گاهی می‌شـود فردی نادان، بناحق به انسـان توهین می‌کند و حق او را می‌گیرد، در این حالت چه باید کرد؟ ملاک روشن است. در این حالت هم غضب غیرعقلانی نباید باشد، فحاشی، توهین، درگیری لفظی و بدنی، همگی نشـانه غضب اسـت و نکوهیده. باید از این امور اجتناب کرد. راه قانون و راه‌های عقلانی را باید جست و همان راه‌ها را رفت. در هرصورت در دفاع از دین و چه در دفاع از خود، نباید غضبناک شـویم؛ غضبناک به معنایی که گفتیم، یعنی